

Bra film om Guilford four

Hur ska man kunna skilja dansaren från dansen? Går filmen, rytmen i bilderna och bildernas skönhet i samspelet med ljudet att skilja från den intrig som filmen berättar? Och vad är då bra film – en bra historia eller en bra berättad historia, vackra bilder eller en bra intrig? Går det över huvud taget att jämföra filmer och låta dem tävla?

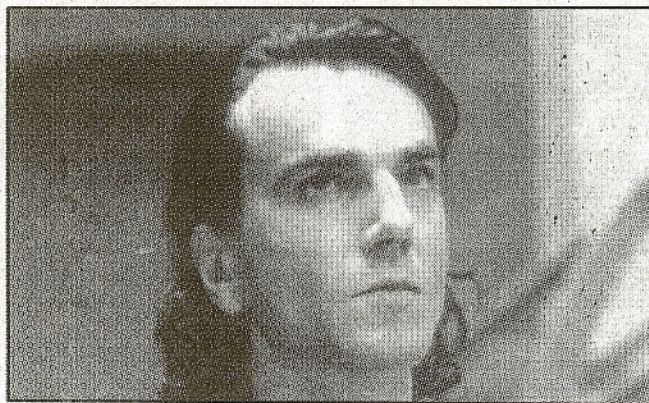
Efter en dryg veckas konstant filmseende, på den fyrtiofjärde filmfestivalen i Berlin, inser man på allvar vilket vanskligt arbete den internationella juryn har. Den som någon gång sent nu på söndag meddelar vilka av de 24 filmerna som får de ätrådda silver- och guldbjörnarna som tillsammans med palmerna från Cannes är de mest prestigefyllda utmärkningarna i Europa.

Vill man ge en silverbjörn till en bra berättad historia så vore det Fearless i regi av Peter Weir med Jeff Bridges och Isabella Rossellini. Jeff Bridges gestaltar övertygande traumat av att ha överlevt en flygkrasch. Det är en dramaturgisk triumf för regissören Peter Weir. Han ändrade filmen från att ha börjat med en tjugo minuter lång katastrof till ett rytmiskt och fragmentariskt bakåtberrättande om kraschen där nyfikenheten på vad som egentligen hände hela tiden stegrar. Planet kraschar, men filmen lyfter till en spännande upplevelse som även förmår att ställa viktiga frågor, utan att bli alltför banal.

Den bästa rytmen, de vackraste bilderna och en av de bästa skådespelarinsatserna gjordes i Tre färger-Vit av Krzysztof Kieslowskis. Det skulle förvåna om den blev utan utmärkelse. Den ironiskt absurda berättelsen om frisören Karol Karols desperata kärlek till fransyskan Dominik är mänsklig, varm. Att Kieslowski lyckas ge en farsartad skildring av polackernas vilshet och vantrivsel i väst, och den absurda situationen i Polen av i dag, och samtidigt tala om vikten av vänskap, gör att filmen lever vidare långt efter att man sett den.

Kieslowski upprepade på presskonferensen det nedslående beskedet att han tänker sluta filma efter att ha fullbordat sin trilogi om frihet, jämlikhet och broderskap.

Vitt som symboliserar jämlikhet i den franska flaggan. På frågan om vad filmen säger om jämlikhet svarade Kieslowski: – Den finns inte. Och retoriskt ställde han frågan till pressen: – Finns det någon här som vill vara jämlik? Rollen som Karol görs av Zbigniew Zamachowski, på ett oerhört levande sätt som får denna lille polack att röra publiken betydligt mer än till

Guldbjörn också? Filmen *In The Name of The Father* har tidigare nominerats för sju Oscar, nu tippas den för Guldbjörnen på Berlins filmfestival som avslutas i helgen. Här Daniel Day-Lewis i huvudrollen.

exempel den illand allför stelt i fjärran. Här är Jeff Bridges.

En guldbjörn vore den franska filmen *Pas très catholique*, i regi av Tonie Marshall, värd. Titeln kan fritt översättas till "Inte helt normal".

Vill du leva fritt eller vill du leva tryggt? Kan man leva utanför de normala normerna? Denna film lyckas smyga in stora existentiella frågor i intrigen, samtidigt är den mer spännande än pretentiös. Anémone spelar privatdetektiven Maxime med ett par svåra fall att lösa, där varje relation visar hennes egen moral och val av livsstil.

I rollen som Maxime skapar hon en utmanande figur, som man kan hoppas blir till en kultgestalt för många kvinnor, även om den inte är invändningsfri. Denna starka

film visar, mer än många andra festivalfilmer, att en bra film är en film som är älskad av regissören och skådespelarna, vilket ger filmerna en särskild lyster och filmen en egen gåtfull efterklang. Det är en film som förtjänar en stor publik och essäer av hela skror av cineaster.

IN The Name Of The Father, den irländska-engelska filmen om Guilford four, är Berlinadens bästa film. Det är både genom sitt ämne – de fyra som oskyldigt dömda satt 15 år anklagade för IRA-attentat – och genom Jim Sheridans regi som den har Oscar-nominerats samt genom storspel av Daniel Day-Lewis som redan Oscar-nominerats för sin roll som Gerald Conlon. Den förmår att i den upprörande historien också fånga den nordirländska frågan på ett sätt

som visar det mänskliga lidandet bortom de politiska slagorden och låsningarna. Hur den unge Gerald Conlon lyckas nå sin fader Giuseppe och därigenom självkänsla nog för att kämpa sig fram till den nya rättegången är lika laddat som resten av historien. Filmen har ett tempo och en kraft som tar andan ur publiken, och lämnar ingen oberörd. Det finns ingen möjlighet att den inte får minst en av björnarna i Berlin.

Berlinaden är mer än tävlandet. Här visas retrospektiver och i år ger man Sophia Loren en särskild björn för hela hennes filmkarriär. Här visas också hela serier från när och fjärran. I år har både Afrika och Mongoliet uppmärksamats, sammanlagt visas mer än 350 filmer på denna festival, som också är en viktig marknadsplats för filmindustrin.

Helhetsintrycket är att den europeiska filmen samlat sig på ett imponerande sätt. Det är säkert inte utan orsak som EU och USA bråkat om film i Gattförhandlingarna. Hollywood utmanas från flera håll, den asiatiska filmen har med det stigande välståndet förmått producera filmer som kan konkurrera på världsmarknaden.

Nästa års filmfestival i Berlin kan dessutom kanske visa resultat från storsatsningen på att göra Berlin till filmhuvudstad. Här på festivalen talas en hel del om satsningen där regissören Volker Schlöndorff ska bläsa liv i och utveckla den gamla klassiska filmstudion i Babelsberg där filmer som *Den blå ängeln* gjort Marlene Dietrich till världsstjärna.

ANDREAS ALTERMANN

SLUT REA!

100.000 par skor, stövlar och kängor vräks bort för att göra plats för vårens nyheter.

HERR SKOR Från 59:-
DAM SKOR Från 59:-
BARN SKOR Från 39:-

att ha
BOKREA
på både plan 1

Plan 1
Skönlitteratur
barnböcker

Plan 2
Facklitteratur

Vår
REAKATALOG
kan du hämta
redan nu
Välkommen
(plan 1)

Rekatalog
inneholder nå
1200 titlar
Till detta kom
ca 800 titlar
EXTRARE

BOKREA
OMBYGGNA
ERBJUDANI

Peter Englund
Ofredsår
(ord pris 402:-)

199:-

Herman Lindqvist
Historien om
Sverige del 1
(ord pris 350:-)

175:-

Kerstin Ekman
Händelser
vatten
(ord pris 332:-)

175:-

Sören Olsson/A
Jacobsson
Sunes som
(ord pris 124:-)

59:-

Priserna gäller
tisdag 22/
(plan 1)